

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

98. An Consecratio Episcopi inducat circumstantiam necessario in
Confessione explicandam? Et deducitur à fortiori certum esse
fornicationem Episcopi nondum consecrati, nec sacro Ordine initiati, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

rez satis probabilem existimo, quam tuetur etiam nouissimè Pater Gerunda de *Episcopo*, tom. 2. lib. 8. dist. 13. cap. 3. num. 15.

RESOL. XCVII.

An in Consecratione Episcopus obligatur voto, vel iuramento ad Apostolorum limina visitanda? Et quid si legitimo impedimento detentus fuerit? Ex p. 12. tit. 1. Ref. 97.

§. 1. Sanchez in *summa* tom. 1. lib. 4. cap. 15. n. 12. docet hanc obligationem esse voti personalis, quod tamen instar realis obligat, & posse per alium impleri: nam itylus habet & explicat hoc votum, vt per seipso, vel alios id præsentent Episcopi; atque ita solent committendo alicui Romæ vt id nomine Episcoporum, præsertim distantium faciant: nam id est de ratione voti personalis à sciente perpetuum sibi esse impedimentum, vt ab alio, emittentis nomine, possit adimpleri: & videtur approbatum ab Ecclesia sciente, nec obligante, vt aliàs hoc votum impletur, & sane si fecus intelligeretur esset impossibile Episcopis longè distantibus, necnon irritum, cum impediens esset residentiam iure diuino ab ipsis debitam; Tandem addit Author etiam existentem Episcopum Romæ satisfacere, si impleat hoc votum per alterum.

Verum circa superius dicta à Patre Sanchez multas habet difficultates Pater Gerunda de *Episcopo*, tom. 2. libro 8. dist. 13. cap. 3. num. 17. [Primo hanc singularum aliarum partium huius formulæ, non esse voti, sed iuramenti promissorij super ostendi, quam specie distingui ab obligatione voti sæpè hinc docui. Deinde dico non promanare à natura voti personalis per modum realis emissi posse Præsulem per alium satisfacere huic obligationi, sed ratione modi, ac formulæ sub qua promissit, vt patet ex supra exarata per illam clausulam. *Quod si legitimo impedimento detentus fuero, præfata omnia adimplebo per certum Nuntium, &c.* Neque scio aliter vltum habere, eo præsertim, quod in dicta forma multas amplectitur personas promouendus iurans; quibus de sensu propriæ Ecclesiæ instructis possit totum hoc negotium committere. Neque facile dederim manum Sancho, vt asseram, absque legitimo impedimento Præsulis posse hanc rem transigi, cum expressè caueatur id in forma iuramenti; imò vt patet è clausula penultima, legitimum impedimentum promittit Episcopus, per legitimas probationes se docturum, & casque remissurum ad Cardinalem proponentem in Congregatione Sacri Concilij, tamen si facili negotio admitti relationem Ecclesiarum longè distantium, non negauerim ob longitudinem, periculūque itineris, & ob alias quæ solent afferri, tricas impediētes viatores. Neque quod adfert Sanchez de impedimento residentie aliquid probat, cum huiusmodi obligatio satis abundè circumspēta sit, atque attemperata, vt ex Italia. Insuperque adiacentibus: tertio quoque anno teneantur Episcopi Romam adire: Galli Hispani, Germani, Belgæ, Boemi; Hungari, Poloni, Angli, Scoti, Hiberni, ac similes quinto quoque anno, ac decimo cæteri è remotioribus regionibus, vt Asiaticis, ac noui Orbis. Denique vltimū Sanchez placitum non approbo, vt potè contra expressum iuramentum, quo se vincit Episcopus. Itaque in Curia Romana existens Antistes, ni legitimo infirmitatis, vel alio impedimento detentus, non possit, neque suæ satisfaceret obligationi, si munus hoc alteri demandaret.] Huevsque Gerunda.

Sed licet sententiam Sanchez sequatur nouissimè Paulus Squillante de *Prinip. & obligationib. Episcoporum*, p. 1. cap. 9. n. 4. Ego tamen magis adhæreo opinioni P. Gerunda.

RESOL. XCVIII.

An Consecratio Episcopi inducat circumstantiam necessario in confessione explicandam? Et deducitur à fortiori certum esse fornicationem Episcopi nondum consecrati, nec sacro Ordine initiati, secluso scandalo, non excedere malitiam simplicis fornicationis. Ex p. 12. tract. 1. Ref. 98.

§. 1. Affirmatiuè respondet Fagund. *præcepta* lib. 4. cap. 3. num. 8. asserens, quod si Episcopus iam sit consecratus, non satisfacere dicendo in confessione se peccasse contra statum, sed teneri declarare circumstantiam consecrationis: quia status Episcopalis est multo perfectior & sanctior, quam status religiosi; vnde si status Religiosi est circumstantia notabiliter augens peccatum, multo magis erit status Episcopalis, Nugnus vero in *addit. ad 3. part. quæst. 9. art. 2. dub. 3. conclus. 2. & 3.* addit teneri Episcopum istam circumstantiam explicare in quocumque peccato mortali: quia Episcopi ratione proprii status tenentur ad perfectionem vitæ Christianæ habendam, at huic perfectioni ex æquo repugnat quandoque peccatum mortale.

Sed ego alibi negatiuam sententiam docui, quam me citato nouissimè sumam doctus, & amabilissimus Pater Perez de *Sacramento penitentiae*, disput. 28. sect. 12. numero 2. Ratio est quia nullam aliam obligationem ad castitatem habet, quam ratione voti annexi Ordini sacro; ergo eiusdem rationis est fornicatio Episcopi, ac fornicatio cuiuscumque in Ordine sacro constituti. Quod intellige, nisi fornicatio illa ab Episcopo commissa ita publica esset, vt scandalum caufaret: tunc enim specialis malitia ex status, ac officij circumstantia contraheretur; & que esset necessitatio in Confessione explicanda; quia delinqueret aduersus specialem officij obligationem, qua tenetur subditos pascere verbo, & exemplo.

Ex his apparet à fortiori certum esse fornicationem Episcopi nondum consecrati, nec sacro Ordine initiati, secluso scandalo non excedere malitiam simplicis fornicationis. Ratio est, quia nulli obligationi speciali ad castitatem præter communem omnibus aliis aduersatur, & solo iure Ecclesiastico, statui Episcopali annexitur specialis castitas ratione ordinis sacri. Quare sicut non obstant maiori perfectione status Episcopalis in ordine ad alios perfectiores, nullo iure est ei annexa paupertas, quæ tamen est de essentia status Religiosi, & si minus perfectior, ita nec castitas nisi de iure Ecclesiastico ratione Ordinis sacri, qui necessariò præmittitur consecrationi Episcopali: Ergo si Episcopus est tantum electus, & confirmatus, & nondum in sacris constitutus, non tenetur ratione status ad castitatem specialem. Vnde pace viri docti puto non bene dici à Nugno, necesse esse Episcopum in omni peccato mortali, etiam interno, vel occulto circumstantiam sui status explicare. Patet, quia, vt constat ex dictis, secluso scandalo, circumstantia huiusmodi status non transfert peccatum ad aliam speciem licet illud aggrauet ratione maioris obligationis, cum Episcopus debet procurare perfectionem.